

UCHWAŁA Nr XVII/113/2020

Rady Gminy w Naruszewie

z dnia 30 stycznia 2020 roku

**w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Naruszewo
na lata 2020-2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019r. poz. 506), art. 176 pkt 1 i art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019r. poz. 1111) **Rada Gminy w Naruszewie uchwala co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Naruszewo na lata 2020 - 2022, stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Naruszewo.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Nowicki

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020 -2022

I. Wstęp.

Dziecko i rodzina wymagają szczególnego wsparcia, troski i ochrony. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest naturalnym i niezastąpionym środowiskiem rozwoju dziecka.

Współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami, które bardzo często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny wymienić należy: niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców, zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, przemoc w rodzinie, niepełnosprawność członka rodziny czy też ciężką, nieuleczalną chorobę dziecka. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą.

Dlatego podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wspieranie rodziny w odbudowaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci.

W przypadku, gdy istnieje konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, /prowadzona jest praca z rodziną biologiczną, która ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 jest kontynuacją 3 letniego programu, który był realizowany w latach 2017-2019. Program przygotowany jest w oparciu o art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019r. poz. 1111).

W myśl w/w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu

terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

II. Podstawa prawna Programu.

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507) ;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015r. poz. 1390);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 2277);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 852);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 473).

III. Adresaci Programu.

Adresatami programu są rodziny zamieszkujące na terenie gminy Naruszewo, a w szczególności przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, w których wychowują się dzieci oraz rodziny, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej. Ponadto wsparciem zostaną objęte kobiety w tzw. powikłanej ciąży i rodziny dziecka narodzonego, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

IV. Diagnoza.

Gmina Naruszewo jest gminą wiejską położoną w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego, w południowo-zachodniej części powiatu płońskiego. Gmina Naruszewo zajmuje powierzchnię 160 km² tj. 16000 ha, co stanowi ok. 11,56% ogólnej powierzchni powiatu. Gmina Naruszewo sąsiaduje z 4 gminami powiatu

płońskiego: Dzierżążnia, Płońsk, Załuski i Czerwińsk nad Wisłą oraz z 3 gminami powiatu plockiego: Wyszogród, Mała Wieś i Bulkowo. W granicach gminy Naruszewo znajdują się 42 miejscowości.

Ze statystyki ewidencji ludności wynika, iż liczba mieszkańców gminy z roku na rok zmniejsza się:

	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba dzieci do lat 18
Rok 2017	6391	1293
Rok 2018	6344	1284
Rok 2019	6312	1282

Jak z powyższego wynika z roku na rok zmniejsza się nie tylko liczba mieszkańców, ale również i dzieci.

Struktura rodzin korzystających z pomocy w latach 2017 – 2019 przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Liczba rodzin ogółem	353	942	330	850	293	764
Liczba rodzin z dziećmi	158	654	142	577	115	493
w tym z jednym dzieckiem	49	155	50	154	29	92
z dwojgiem dzieci	61	239	55	221	50	206
z trojgiem dzieci	36	181	37	136	24	114
z czworgiem dzieci	8	49	7	44	8	50
z pięciorgiem dzieci	3	22	2	14	3	22
z sześciorgiem więcej dzieci	1	8	1	8	1	9

Rodziny niepełne	36	114	31	89	27	977
w tym	16	38	18	41	7	16
z jednym dzieckiem						
z dwojgiem dzieci	13	45	8	26	11	44
z trojgiem dzieci	6	25	40	17	8	32
z czworgiem i więcej	1	6	1	5	1	5

Jak wynika z powyższej tabeli co roku zmniejsza się liczba rodzin oraz rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Powody przyznania pomocy

Powody trudnej sytuacji materialnej	Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	100	239	66	143	42	75
Bezrobocie	119	367	85	268	70	231
Niepełnosprawność	88	204	86	197	77	181
Długotrwała choroba	203	459	218	489	200	440
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	25	105	23	96	22	94
Alkoholizm	5	8	6	17	4	12

Jak wynika z powyższej tabeli głównymi powodami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest długotrwała i ciężka choroba.

Rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi może zostać udzielona pomoc w postaci przydzielenia asystenta rodziny. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną lub w sytuacji gdy Sąd postanowieniem w zakresie władzy rodzicielskiej zobowiąże rodzinę do pracy z asystentem.

Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci	Liczba rodzin z którymi została zakończona praca asystenta
Rok 2017	14	57	33	1
Rok 2018	16	59	33	5
Rok 2019	16	70	41	4

Ja z powyższego wynika co roku z kilkoma rodzinami asystent rodziny kończy pracę, ze względu na osiągnięcie założonych celów. Rodziny te jeszcze przez pewien czas są monitorowane przez asystenta rodziny.

V. Cele i zadania programu.

Cel główny Programu:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zagrożonych kryzysem.

Cele szczegółowe:

1. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny – rozwijanie umiejętności opiekuńczo wychowawczych.
2. Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3. Promowanie wartości rodziny jako najważniejszej komórki społecznej.
4. Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.
5. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.
6. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Zadania

1. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny – rozwijanie umiejętności opiekuńczo wychowawczych.

Zadanie	Realizator/ partnerzy	Termin realizacji
Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym	GOPS, szkoły	2020 - 2022
Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych pomocy asystenta rodziny	GOPS	2020- 2022
Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniem	GOPS, GKRPA	2020 - 2022
Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży	GOPS, szkoły	2020- 2022
Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	szkoły	2020 - 2022
Kursy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodzinę	GOPS	2020-2022

2. Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Zadanie	Realizator/ partnerzy	Termin realizacji
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłku w szkole	GOPS, szkoła	2020 - 2022

Pomoc finansowa na zakup podręczników i przyborów szkolnych dla dzieci.	GOPS, szkoła, ZOPO	2020- 2022
Przyznawanie stypendiów szkolnych dla dzieci i młodzieży	ZOPO, szkoła	2020 - 2022
Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	GOPS	2020-2022

3. Promowanie wartości rodziny, jako najważniejszej komórki społecznej.

Zadanie	Realizator/ partnerzy	Termin realizacji
Działania informacyjno - edukacyjne	GOPS, szkoła, biblioteka	2020 - 2022
Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej	GOPS, szkoła, kurator,	2020 - 2022
Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziny naturalnej	GOPS, kurator, Sąd	2020 - 2022

4. Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

Zadanie	Realizator/ partnerzy	Termin realizacji
Analiza sytuacji rodzin, z których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej	GOPS	2020 - 2022
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	GOPS, kurator, policja, szkoła	2020 - 2022
Praca socjalna polegająca na	GOPS	2020 - 2022

wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie		
Konsultacje i poradnictwo (w tym pomoc psychologiczna i prawna)	Gmina, GOPS Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna PCPR	2020-2022
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapia dla sprawców przemocy	GOPS Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie GKRPA	2020-2022
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	GOPS, kurator, ośrodek zdrowia	2020-2022
Udzielenie pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci z ciężkim upośledzeniem umysłowym	Gmina GOPS	2020-2022

5. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

Zadanie	Realizator/ partnerzy	Termin realizacji
Finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny	GOPS	2020-2022
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce	Gmina GOPS	2020-2022

opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym		
Przydzielenie rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej asystenta rodziny	GOPS	2020-2022
Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej	GOPS	2020-2022
Wspieranie rodziny, motywowanie do podejmowania działań w celu powrotu dzieci do rodziny naturalnej	GOPS	2020-2022
Współpraca z kuratorami sądowymi, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej	GOPS, kurator, PCPR	2020-2022

6. Wspieranie kobiet w tzw. powikłanej ciąży i rodziny dziecka narodzonego, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Zadanie	Realizator/ partnerzy	Termin realizacji
Zapewnienie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały	GOPS	2020-2022

w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu		
Przydzielenie na wniosek rodziny asystenta rodziny	GOPS	2020-2022
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	Gmina, GOPS	2020-2022

VI. Efekty i rezultaty programu.

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych
- poprawa i wzrost jakości funkcjonowania rodziny
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej

VII. Zasady finansowania.

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków:

- * budżetu Gminy Naruszewo,
- * dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych.

VIII. Ewaluacja i ocena programu.

Prowadzenie ewaluacji programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Może podlegać okresowej weryfikacji i uzupełnieniu

Ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez sporządzenie rocznego sprawozdania z przeprowadzonych działań. Sprawozdanie z realizacji programu sporządzone zostanie na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji poszczególnych zadań.

W terminie **do dnia 31 marca każdego roku**, sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny zostanie przedłożone Radzie Gminy w Naruszewie wraz z wnioskami i potrzebami związanymi z realizacją zadań na kolejny rok.